

Herinneringen aan Spanje.

pelde de groote Moorenstad tot een kolos zonder ziel. „De navel van het schiereiland, de kroon van Spanje, het licht van de wereld, vrij van den tijd der machtige Gothen af,” zoo noemt een van Toledo's zonen, Padilla, de stad die nu daar staat alsof eeuwendurende dwang haar kloppend wezen heeft doen verdooven.

We leunden over de zware borstwering der Alcantarabrug, die met een enkelen koenen boog zich strekt boven de diepe, krachtige Taag. We doorliepen de tallooze nauwe,

de oevers langs de Taag vol schoon geboomte; het werd gekapt, verzonden en gebruikt om de nieuwe stad Madrid van hout voor hare huizen te voorzien. Nu verrijkt een enkele boom het silhouet der glooiend liggende bergen, goudgeel van kleur, door-groefd met goudaderen, met blauwig sphaat, met glanzend mica en kwarts. Kaal en doodsch is de rotsbodem, maar hoe aangrijpend schoon in hun droefheid zijn de bergen rondom Toledo.

In den avond strekken zich de golvende

TOLEDO. ALCANTARABRUG.

bochtige, slecht geplaveide wegen, waar nooit voertuigen ratelen en alles per ezel wordt vervoerd. Een van deze straten is winkelstraat, die als een vreemde ader de stad voor een klein deel doorsnijdt. Onaanzienlijk zijn echter de winkels en bescheiden de koopwaar. Een enkele buiging in de straat en we zijn weer in de eeuwen van weleer. De alle naar omlaag leidende straten voeren voor een groot deel naar de twee bruggen, de Alcantara en de San Martin. Rondom Toledo is het een woestenis. Schaarsch zijn er de olijvenhoven en wijngaarden. Eenmaal waren

ononderbroken lijnen van den keten der Guadarama tot aan den gezichtseinder, geen boomenkruin wiegt in den avondwind, geen vogel zingt zijn lied, maar voetstap na voetstap stijgen de heerlijkste geuren, geuren niet na te speuren van waar ze komen; wanneer ik aan Toledo denk, zal ik altijd aan dien kruidengeur moeten denken en aan de zon, die zonk in gloed over de wijde eenzaamheid. Tegen het licht, dat bleekte tot groengoud, stond Toledo's silhouet in violetten schijn. Zoo geweldig schoon was toen Spanje's meest romantische stad, zoo